

Energiklagenemnda

Energiklagenemndas avgjørelse 15. desember 2020

Sak: 2020/0906

Klager: A

Klagemotpart: Elvia AS

Energiklagenemndas medlemmer:

Per Conradi Andersen, Morten Sundt og Edna Grepperud

1 Sakens bakgrunn

- (1) Reguleringsmyndigheten for energi (heretter "RME") fattet den 13. februar 2020 vedtak om at forespørsel om nettilknytning for A er å regne som en nytilknytning, og at Elvia AS derfor skal kreve anleggsbidrag etter forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 16-1.
- (2) Saken ble brakt inn som en uenighetssak for RME av A (heretter "klager") i e-post datert 14. juni 2019 etter at Elvia AS (heretter "klagemotpart") fremsatte krav om anleggsbidrag for nytilknytning av As eiendom. På tidspunktet for klagen var NVEs (i dag RME) kompetanse til å avgjøre uenighetssaker regulert i energilovforskriften § 4-10. Etter en forskriftsendring som trådte i kraft 1. november 2019 er dette nå regulert i forskrift om nettregulering og energimarkedet (NEM) § 4-13.
- (3) I e-post datert 3. juli 2019 ga RME klager en forklaring av gjeldende regelverk. I brev datert 26. juli 2019 ba RME klagemotparten om utfyllende informasjon i saken. Klagemotpart svarte i brev datert 29. august 2019.
- (4) RME sendte ut forhåndsvarsel i saken med frist for merknader fra partene datert 11. oktober 2019. Klager sendte inn merknader datert 11. oktober 2019. Klagemotpart sendte inn merknader datert 25. oktober 2019. RME fattet vedtak i tråd med forhåndsvarselet den 13. februar 2020, med følgende konklusjon:

"RME vurderer at forespørselen om nettilknytning er å regne som en nytilknytning. Det er etablert praksis at kundeforholdet avsluttes når avtalen med nettselskapet sies opp. Kunder som ønsker å knytte seg til nettet igjen, er å anse som nytilknytninger.

Dersom det er nødvendig med nye investeringer for å imøtekomme kundens forespørsel om tilknytning til nettet, skal nettselskapet kreve kostnadene inn som anleggsbidrag, jf. forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 16-1"

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

- (5) Vedtaket ble påklaget av A i klage datert 16. februar 2020. Klagen var formulert som en delvis klage. RME ba om en avklaring på om klager ønsket å klage på vedtaket i sin helhet i e-post datert 18. mars 2020. Klager bekreftet at klagen gjaldt vedtaket i sin helhet i e-post datert samme dag.
- (6) RME vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. lov om behandlingssaker datert 10. februar 1967 (forvaltningsloven) § 33. Klagen og sakens dokumenter ble først oversendt Energiklagenemnda ved RMEs innstilling datert 10. november 2020.
- (7) Klager og klagemotpart har i brev datert 17. november 2020 fått informasjon om saksgangen for Energiklagenemnda og frist til å inngi kommentarer til RMEs innstilling i saken eller andre merknader.
- (8) Energiklagenemnda avholdt nemndsmøte i saken 14. desember 2020.

2 Reguleringsmyndigheten for energis vedtak

- (9) I sitt vedtak legger RME til grunn at uenigheten gjelder spørsmål om nettselskapet kan kreve anleggsbidrag for strømtilknytning. Videre vises det til at forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 16-1 slår fast at nettselskapet skal kreve inn anleggsbidrag når det er nødvendig med nye investeringer for å imøtekomme kundens forespørsel om tilknytning til nettet. Vurderingstemaet i saken angis å være hvorvidt kundens forespørsel om tilknytning til nettet er å betrakte som en nytilknytning eller ikke, som følge av at bygningen tidligere har vært knyttet til nettet.
- (10) RME vurderer saken slik at forespørselen må anses som en nytilknytning. Det vises til at bygningen på klagers eiendom, gnr. [...] bnr. [...] i X kommune, brant i 2013 og deretter ble koblet fra nettet og kundeforholdet ble sagt opp. Det vises så til at det er etablert praksis at kundeforholdet avsluttes når avtalen med nettselskapet sies opp og at kunder som ønsker å knytte seg til nettet igjen, eller eventuelle forespørsler om strømtilknytning for nye eiere av bygningen, anses som nytilknytninger.
- (11) Det følger av forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 16-1 at dersom det er nødvendig med nye investeringer for å imøtekomme kundens forespørsel om tilknytning til nettet, skal nettselskapet kreve dette inn som anleggsbidrag.
- (12) RME viser til at nettselskapet i denne saken har beregnet et anleggsbidrag på komponentnivå som tilsvarer den totale investeringskostnaden for å etterkomme kundens forespørsel om nettilknytning. Nettselskapet har videre redegjort for at det ikke er aktuelt å kreve inn en forholdsmessig andel i denne saken, fordi det ikke anses sannsynlig at det vil komme andre kunder innen en tiårsperiode. RME påpeker at dersom denne forutsetningen er feil, og det likevel viser seg at andre kunder kobler seg til eller får økt kapasitet eller kvalitet, skal nettselskapet tilbakebetale kunden i tråd med reglene i forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 16-8.
- (13) RME viser avslutningsvis til at det i utgangspunktet er opp til nettselskapet å velge den konkrete nettløsningen. Inntektsrammereguleringen bidrar til at nettselskapet har insentiver til å velge den løsningen som gir lavest kostnader for samfunnet. RME understreker likevel at nettselskapet skal planlegge og bygge den løsningen som er mest samfunnsmessig rasjonell. Tilknytningsplikten medfører at dette også kan innebære tilknytning til det nærliggende kraftverket Mago Cs nettanlegg, forutsatt at en slik

løsning har lavere samfunnsmessige kostnader enn tilknytning til nettselskapets ordinære distribusjonsnett.

3 Partenes anførsler

3.1 Klagers anførsler

- (14) Klager har i det vesentlige anført:
- (15) I klagen til RME datert 14. juni 2019 redegjør klager kort for at hun og samboeren kjøpte eiendommen i 2018. Eiendommen hadde ifølge klager strømtilkobling. I 2019 fikk de problemer med å få strøm til eiendommen.
- (16) Bygget på eiendommen brant ned i 2013 og har stått urørt frem til klager kjøpte eiendommen. Klager viser til at bygningen før brannen hadde tilknytning til og strømmåler i kraftstasjonen Mago C, som er lokalisert like ved eiendommen. Denne kraftstasjonen eies av Hafslund-ECO.
- (17) På forespørsel om tilknytning fikk klager tilbakemelding fra Elvia AS om at det måtte settes opp en egen nettstasjon. Kostnaden var beregnet til kroner 450 000. Klager mener at en slik løsning er unødvendig og viser til tidligere nettløsning.
- (18) I kommentar til RMEs varsel om vedtak datert 11. oktober 2019 redegjør klager for at hun er uenig med det beregnede anleggsbidraget på kroner 450 000 og at trafoen skal stå på hennes eiendom.
- (19) I klage datert 16. februar 2020 og e-post datert 18. mars 2020 opprettholder klager sitt primære standpunkt om at hun ikke ønsker å betale anleggsbidraget. Alternativt viser klager til at hun kan godta anleggsbidrag dersom en høyspentmast på eiendommen fjernes.

3.2 Klagemotpartens anførsler

- (20) Klagemotparten har i det vesentlige anført:
- (21) I brev til RME datert 29. august 2019 viser klagemotparten til at det aktuelle bygget tidligere ble forsynt fra Hafslund Produksjons (i dag Hafslund-ECO) kraftstasjon Mago C. Måler var plassert i kraftstasjonen. Dette var historisk betinget da Hafslund Nycomed kjøpte fire av Mathiesen-Eidsvoll Værks kraftverk med tilhørende eiendommer, linjenett og reguleringsrettigheter.
- (22) Da bygget brant den 7. mai 2013 ble bygget koblet fra strømmettet. I september 2014 kontaktet kunden Hafslund Nett med beskjed om at huset var totalskadet og anlegget ble sagt opp. Opphørsfaktura ble sendt kunden 17. september 2014.
- (23) Klager overtok eiendommen i 2018. Ved ønske om å etablere strømforsyning har Elvia AS ansett dette som en nytilknytning med forsyning direkte fra nettselskapets distribusjonsnett. For å oppnå en tilstrekkelig spenningskvalitet i henhold til forskrift om leveringskvalitet må det etableres en ny nettstasjon med tilhørende transformator og nødvendige kabelanlegg.

- (24) Kostnadene for dette er beregnet til ca. kroner 450 000, hvorav kroner 250 000 for nettstasjon, kroner 80 000 for transformator og kroner 120 000 for kabler (høyspent og lavspenning).
- (25) I kommentar til RMEs varsel om vedtak datert 25. oktober 2019 redegjør klagemotparten for at det er nødvendig å etablere en ny nettstasjon med tilhørende transformator og nødvendig kabelanlegg. Dette er for å oppnå tilstrekkelig spenningskvalitet i henhold til forskrift om leveringskvalitet.
- (26) Klagemotparten har ikke vurdert det som aktuelt at det skulle reetableres en strømforsyning til klagers bygning fra kraftstasjonens anlegg, da klagemotpart ikke er eier av dette anlegget. Kraftstasjonen Mago C er tilknyttet klagemotpartens distribusjonsnett på 22 kV spenningsnivå. Det eiermessige grenseskillet mellom klagemotpart og Hafslund-ECO er på tilkoblingen for den utgående 22 kV kabelforbindelsen som eies av klagemotparten til en 22 kV lastskillebryter i stasjonens 22 kV høyspenningsanlegg som eies av Hafslund-ECO. Alle de elektriske anleggene bak dette tilknytningspunktet, inklusive 230V stasjonsforsyning, tilhører kraftstasjonen og eies av Hafslund-ECO.
- (27) I e-post av mars 2020 viser klagemotparten til at det er sluttbruker som har behov for tilknytning og det er klagemotpartens posisjon som områdekonsesjonær som er grunnlaget for tilknytningsplikten. Kraftverkseier har ikke tilsvarende plikt. Siden det ikke er et eksisterende tilknytningspunkt på 230V mellom klagemotparten og kraftverkseieren vil en tilknytning til kraftverkets lavspenningsanlegg innebære at kraftverkseier ilegges en tilknytningsplikt ovenfor klagemotparten.
- (28) Lavspenningsanlegget til kraftverkseier er et privat nett for bruk til stasjonsforsyning. Klagemotparten kan ikke se hvordan kraftverkseier kan pålegges en tilknytningsplikt på sitt private nett. For at en slik løsning skal være driftsmessig forsvarlig i fremtiden må også kraftverkseier ilegges tilsvarende plikter som et ordinært nettselskap. Hvis dette ikke gjøres vil ansvar for KILE og krav til spenningskvalitet være uklart. Forholdet til måling, avregning og Elhub vil også være uklart.

4 Klagenemndas vurdering

- (29) Saken gjelder As klage over vedtak om anleggsbidrag etter bestemmelsen i forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomhet og tariffer av 11. mars 1999 nr. 302 (kontrollforskriften) § 16-1.
- (30) Spørsmålet i saken er om Elvia AS skal kreve inn et anleggsbidrag fra A i forbindelse med tilkobling av eiendommen gnr. [...] bnr. [...] i X kommune til strømmettet. Strømmettet omfattes av Elvia AS' områdekonsesjon.
- (31) Det følger av kontrollforskriften § 16-1 at nettselskapet skal fastsette og kreve inn anleggsbidrag fra kunden for å få dekket hele eller deler av kostnadsgrunnlaget for investeringene som blir utløst når kunden blir tilknyttet nettet, får økt kapasitet eller får bedre kvalitet. Bestemmelsen lyder:

"Nettselskapet skal fastsette og kreve inn et anleggsbidrag fra kunden for å få dekket hele eller deler av kostnadsgrunnlaget for investeringene som blir utløst når kunden:

a) blir tilknyttet nettet

b) får økt kapasitet

c) får bedre kvalitet.

Nettselskapet skal også fastsette og kreve inn et anleggsbidrag fra kunder som blir tilknyttet eller får økt kapasitet i nettanlegg som er anleggsbidragsfinansiert. Plikten gjelder i ti år fra tidspunktet kunden som utløste investeringen ble tilknyttet eller fikk økt kapasitet."

- (32) Ordlyden i første ledd bokstav a) tilsier etter nemndas syn at anleggsbidrag skal fastsettes ved enhver ny tilknytning til nettet som utløser investeringer. I forvaltningspraksis er det lagt til grunn at en reetablering av en nettilknytning er å regne som en nytilknytning, dersom kunden har vært frakoblet strømmettet og abonnementet er sagt opp. Videre er det etablert praksis at kundeforholdet avsluttes når avtalen med nettselskapet sies opp. Hensynet til en klar og entydig regel tilsier at en forespørsel om tilknytning hvor kunden tidligere har vært frakoblet strømmettet og kundeforholdet med nettselskapet er avsluttet, i utgangspunktet må anses som en tilknytning etter kontrollforskriften § 16-1 første ledd bokstav a). Det er imidlertid etter nemndas syn realitetene i forbindelse med selve frakoblingen, oppsigelsen og reetableringen av nettilknytningen som må være avgjørende.
- (33) Bygningen på klagers eiendom brant ned i 2013 og klagemotpart har opplyst at bygget ble koblet fra strømmettet i september 2014 etter at daværende eier kontaktet nettselskapet med beskjed om at huset var totalskadet. Anlegget ble sagt opp og opphørsfaktura ble sendt 17. september 2014. Energiklagenemnda legger derfor til grunn at bygningen ikke var koblet til strømmettet da klager i 2019 kontaktet Hafslund Nett AS, i dag Elvia AS, med forespørsel om tilknytning til nettet. Bygget hadde vært uten strømtilknytning i nærmere seks år og det var mer enn fire år siden kundeforholdet ble avsluttet da klager ba om å få knyttet bygget til strømmettet igjen. Energiklagenemnda har på denne bakgrunn kommet til at klagers forespørsel om tilknytning til nettet må anses som en nytilknytning som utløser et krav om at nettselskapet skal fastsette og kreve inn anleggsbidrag fra kunden, dersom tilknytningen medfører behov for investeringer.
- (34) Klager har vist til at bygningen tidligere har vært tilkoblet nettanlegget til kraftverket Mago C og mener derfor at de investeringene klagemotparten har ansett å være nødvendige, herunder oppføring av en ny nettstasjon, ikke er påkrevd.
- (35) Det er områdekonsesjonæren som har leveringsplikt etter energiloven § 3-3. I denne saken er det klagemotparten som har områdekonsesjon og som dermed er pliktig å knytte klager til nettet. Kraftprodusenten i Mago C har gjennom energilovens § 3-4 også en plikt til å knytte "anlegg for uttak av elektrisk energi" til nettet. Et utgangspunkt kan da være at klagemotparten som innehaver av områdekonsesjonen også vil ha en plikt til å sørge for at klager blir tilknyttet nettet gjennom det private nettet til og fra Mago C dersom dette skjer via leveranse fra områdekonsesjonærens nett. Det følger av kontrollforskriften § 16-1 at nettselskapet skal fastsette og kreve inn anleggsbidrag for å få dekket hele eller deler av kostnadsgrunnlaget for investeringer som "*blir utløst når kunden: a) blir tilknyttet nettet*". Klagemotparten har behandlet klagers forespørsel om tilknytning og har opplyst at det anses nødvendig å etablere en ny nettstasjon for å oppnå en tilstrekkelig spenningskvalitet i henhold til forskrift om leveringskvalitet.

- (36) Klagemotparten har i sine kommentarer til saken redegjort for at kraftverket bygningen tidligere var tilkoblet i dag er eid av Hafslund-ECO. Det eiermessige grenseskillet mellom klagemotpart og Hafslund-ECO er på tilkoblingen for den utgående 22 kV kabelforbindelsen som eies av klagemotpart til en 22 kV lastskillebryter i stasjonens 22 kV høyspenningsanlegg som eies av Hafslund-ECO. Alle de elektriske anleggene bak dette tilknytningspunktet, inklusive 230V stasjonsforsyning, tilhører kraftstasjonen og eies av Hafslund-ECO. Følgelig er det per i dag ikke et eksisterende tilknytningspunkt på 230V (lavspenningsanlegg) mellom klagemotparten og kraftverkseieren.
- (37) Videre er det opplyst at lavspenningsanlegget til kraftverkseier er et privat nett for bruk til stasjonsforsyning. Dersom klager knyttes til dette nettet, kan det oppstå spørsmål om kraftverkseier må ilegges tilsvarende plikter som et ordinært nettselskap. Dersom dette ikke gjøres, kan ansvar for KILE og krav til spenningskvalitet, samt forholdet til måling, avregning og Elhub bli uklart.
- (38) Nemnda legger til grunn at kraftprodusenten som eier av nettet kan bli kontaktet av enten klager eller klagemotparten med sikte på å etablere tilknytning. Denne konkrete saken omfatter ikke relasjonen mellom klager og kraftprodusenten som netteier. I forhold til klagemotparten vil det kunne være et spørsmål om denne vil ha en plikt til å etablere tilknytning via det private nettet for å kunne forsyne klager. Oppfyllelse av en slik plikt vil avhenge av hva som fremstår som det samfunnsøkonomisk beste alternativet og, under ellers like vilkår, som det rimeligste alternativet for klager. Valget mellom disse alternativene må baseres på en økonomisk vurdering som ikke omfattes av klagen.
- (39) Nemnda legger til grunn at det i begge tilfeller må foretas investeringer i nettet og at klagemotparten kan kreve disse kostnadene dekket av klager som følge av at det dreier seg om en nytilknytning. Den økonomiske reguleringen av nettselskapene har som formål at nettet skal driftes, utnyttes og utvikles på en samfunnsmessig rasjonell og effektiv måte. Prinsippet bak fastsettelsen av anleggsbidrag er at det skal synliggjøre kostnadene ved en ny tilknytning og at det skal fordele kostnadene mellom kunden som utløser investeringen og nettselskapets øvrige kunder. Det må i utgangspunktet være opp til nettselskapet å velge den konkrete nettløsningen, men regelverket skal praktiseres på en objektiv og ikke-diskriminerende måte. Energiklagenemnda viser også, som RME, til at nettselskapene skal planlegge og bygge den løsningen som er mest samfunnsmessig rasjonell. Tilknytningsplikten medfører at dette også kan innebære tilknytning til kraftverkets nettanlegg, forutsatt at en slik løsning har lavere samfunnsmessige kostnader enn tilknytning direkte til klagemotpartens ordinære distribusjonsnett. Energiklagenemnda kan imidlertid ikke se at det foreligger konkrete holdepunkter i denne saken som gir grunn til å tvile på klagemotpartens vurderinger knyttet til hvorvidt den mest rasjonelle løsningen er å opprette en ny nettstasjon. Nemnda presiserer at den ikke har tatt stilling til størrelsen på de forespeilte kostnadene.
- (40) Klagemotparten har beregnet et anleggsbidrag på komponentnivå som tilsvarer den totale investeringskostnaden for å etterkomme kundens forespørsel om nettilknytning. Kostnadene er beregnet til omtrent kroner 450 000. Klagemotparten har opplyst å ha undersøkt arealplaner i Eidsvoll kommune, og at det verken i kommuneplanen eller detaljreguleringsplaner legges til rette for utbygging i det aktuelle området. Klagemotparten har på denne bakgrunn vurdert det slik at det ikke er aktuelt å kreve kun en forholdsmessig andel i denne saken, fordi det ikke anses sannsynlig at det vil komme andre kunder i det aktuelle området innen en tiårsperiode. Etter

Energiklagenemndas syn er dette i tråd med bestemmelsen i kontrollforskriften § 16-8 første ledd om anleggsbidrag i nettanlegg der kunden er eneste bruker.

- (41) Energiklagenemnda viser videre til kontrollforskriften § 16-8 andre ledd hvor det heter at dersom "*andre kunder likevel blir tilknyttet nettanlegget eller får økt kapasitet innen ti år, skal nettselskapet betale tilbake den delen av anleggsbidraget som overstiger kundes forholdsmessige andel av kostnadsgrunnlaget*". Det påligger klagemotparten å tilbakebetale klager i henhold til denne bestemmelsen dersom forutsetningen om at det ikke vil komme andre kunder innen en tiårsperiode viser seg å være feil.

5 Vedtak

- (42) Energiklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

1. **Klagen tas ikke til følge.**
2. **Reguleringsmyndigheten for energis vedtak 201906605-9 datert 13. februar 2020 stadfestes.**

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Oslo, 15. desember 2020

Per Conradi Andersen
Nemndsleder

Edna Grepperud
Nemndsmedlem

Morten Sundt
Nemndsmedlem

Dokumentet er godkjent elektronisk